

DR | GENERALDIREKTØREN

Maria Rørbye Rønn
DR Byen
Emil Holms Kanal 20
DK- 0999 København C
dr.dk

21.03.2024

Klage over 'Onkel Reje' i MGP 2024

Du har den 26. februar 2024 klaget over figuren 'Onkel Rejes' optræden i programmet 'MGP 2024' sendt den 24. februar 2024. Efter at redaktionen afviste din kritik, har du klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har nu gennemgået sagen og skrevet en indstilling.

Jeg fremsender hermed indstillingen, hvis konklusion jeg er enig i.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn

Kopi:

Journalen
Etikchef Anja Lundberg Andersen, DR KBU
Seniorkonsulent Mikkel Vincentz Pedersen, LSR
Redaktionschef Marlene Boel, DR KBU
Direktør Henrik Bo Nielsen, DR KBU

Sagen kort

En klager mente, at karakteren Onkel Rejes optræden i MGP 2024 sendt den 24. februar 2024 ikke var egnet for børn og havde karakter af voksenindhold med seksuelle referencer. Lytternes og seernes redaktør afviser kritikken af programmet. Onkel Rejes optræden i MGP 2024 er ikke i strid med DR's etiske retningslinjer for børneindhold, og karakteren optræder ikke med scener med seksuelt eller pornografisk indhold i strid med DR's etik. Af samme grund afviser lytternes og seernes redaktør Klagers ønske om en undskyldning fra DR, samt at DR ændrer Onkel Rejes stil. DR redigerer selv sine programmer. Klager får ikke medhold.

Gennemgang af sagen

Den 26. februar 2024 henvender [redacted] (herefter kaldet 'Klager') sig til DR gennem DR's henvendelsessystem med en klage over figuren 'Onkel Reje'. Klager mener, at karakteren optrådte upassende og med seksuelle undertoner i DR's 'MGP 2024' sendt på DR1 og DRTV den 24. februar 2024 kl. 19:00. MGP er DR's musikkonkurrence for børn med optræden og musik. Programmets to værter var vært på Ultra Nyt Jonas Madsen og karakteren fra Ramasjang-universet 'Onkel Reje'.

Klager skriver blandt andet: *"Det er simpelthen utroligt at man kan tillade er så sexualiseret indslag i en udsendelse overfor mine børn som nærmest sidder klistret til skærmen pga mgp showet, at man så i det mest spændende tidsrum vælger at fylde mine børn med heavy metal, nøgne mande bagdele hvor Jonas skal have sin egen røv i hovedet, SM latex outfit og utallige bandeord i onkel rejse sang.*

Mine børn fik det direkte dårligt af det, og tænk sig at man i DR efter den shitstorm som Onkel reje fik sidste år ikke lige vælger at lægge en dæmper på hans udskejelser. Helt ærlig det her finder vi forældre os ikke i.

Mine børn var til forskellige klassefester (1 og 3 kl) med mgp tema, og jeg havde ikke selv mulighed for at deltage så jeg kunne slukke udsendelsen. Jeg opdager først bagefter hvad der er udsendt. Mine børn hader nu MGP pga dette og det kan jeg godt forstå."

Klager forventer en undskyldning fra DR.

DR's svar

Den 27. februar 2024 svarer redaktionschef i DR B&U Marlene Boel (MB), Klager:

"DR har en lang og stærk tradition for at lave børne-tv, som ikke kun er oplysende og sagligt med karakter af undervisning, men som også udmærker sig ved at have sjove, inddragende og absurde og nogle gange politiske ukorrekte elementer – uden det dog afviger fra det børnesyn, som vi er utroligt stolte af – nemlig at vi skal passe godt på børn og udfordre dem og spejle dem.

Sidstnævnte er Onkel Rejes karakter et vidne om. Jeg beklager, at du synes han går til- og nogle gange over grænsen, og vi er naturligvis lydhøre overfor alle diskussioner, som går på hvad vores børn bør eksponeres for. Det er altid sundt for os, at høre fra vores engagerede bruger og jeres input – om end det er ris eller ros- er også med til at give os gode overvejelser.

Karakteren Onkel Reje har i ti år været børnenes ven, inspireret til leg og skærpet børns opmærksomhed og nysgerrighed. Han er kontroversiel og har gennem tiden givet mange voksne kaffen galt i halsen. Men Onkel Reje er ikke lavet til voksne. Han er skabt til børnene og ser og oplever verden ud fra børns perspektiv. Han prutter, gider ikke gå i bad og finder på skøre påfund og hans komik er fræk og meget lig den humor som børnene i vores målgruppe dyrker. Han udspringer fra et absurd univers og det ved børnene godt. Om han er på sit sørøverskib, i sin hytte eller i et cirkustelt som kanonkonge, så tager han udgangspunkt i den absurde verden børn kender og elsker – altid med et komisk overdrev. Han er en vigtig og elsket del af Ramasjangs karakterunivers, hvor karaktererne hver især spejler danske børns humor, fantasi og lyst til eventyr og vi er taknemmelige for den værdi, som Onkel Reje har tilført DR, dansk børnekultur og børne-tv igennem et årti"

Klager skriver til lytternes og seernes redaktør (LSR) d. 27. februar 2024. Klager skriver blandt andet i sin klage:

"Jeg er ikke tilfreds med svaret jeg fik. Jeg gad nok vide hvor meget I tager forældrenes hensyn når I er totalt ligeglade med vores frustrationer over Onkel Reje. Han kan fint lave underholdning som går TIL grænsen, men lad være med at overskride grænsen så som fx med nøgenhed eller SM udklædning som hører til i et 100% voksen univers. Jeg kan fx ikke engang lade mine børn se ramasjang da onkel reje kommer på tilfældige tidspunkter hver dag, og jeg kan aldrig vide mig sikker på hvad det næste bliver. Hvorfor kan man ikke lave underholdning som alle forældre kan føle sig trygge ved når det er os som er tvunget til at betale for det over skatten. Jeg gætter på I ikke modtager nogen klager over fx Paw Patrol eller Motor Mille, så hvorfor er I så totalt kolde overfor os som faktisk har en holdning til hvad I udsætter vores børn for?"

LSR bekræfter over for Klager d 28. februar 2024, at sagen bliver behandlet som en ankesag.

Procedure

Det følger af DR's etiske retningslinjer, at en klage skal være besvaret senest fire uger efter, at den er modtaget. Det er overholdt. Den ansvarlige chef svarer, hvilket også er tilfældet. Klagesvaret skal forholde sig til alle væsentlige elementer i kritikken, hvilket ikke til fulde er sket her. Klager nævner nogle meget konkrete punkter i showet, som DR ikke forholder sig til. Det er ikke i overensstemmelse med intentionen i klagebehandlingen. Der skal gives klagevejledning, hvilket er tilfældet her.

DR's etiske retningslinjer om indhold til børn og unge

DR's etiske retningslinjer har et kapitel (10) om børn og unge, som også indeholder etiske retningslinjer for børn som seere, lyttere og brugere.

Heri står, at form og indhold skal være i overensstemmelse med målgruppens udvikling og behov. Det fremgår tillige, at DR ikke skal udsætte børn for pres om voksen adfærd. I DR's etik står blandt andet: *"Børns leg er ofte påvirket af, hvad de oplever på DR's platforme. DR er derfor bevidst om ikke at vise situationer eller detaljeret beskrive teknikker, som kan udvikle sig livstruende, hvis de kopieres af børn. Sker det alligevel, bør det efterfølges af advarsler."* *"I forbindelse med omtale af vold, ulykker, krig og katastrofer bør der tages særlige hensyn til børn. Det samme gælder, når det drejer sig om sex"* fremgår det.

Indstilling fra lytternes og seernes redaktør

Klager kritiserer karakteren Onkel Rejes optræden i MGP 2024. Klagers påstand rummer en beskyldning om, at DR i mere eller mindre direkte form promoverer indhold af seksuel karakter og at dette er upassende indhold. Klager skriver tillige, at svaret fra DR på Klagers kritik ikke er tilfredsstillende.

Klager fremfører, at DR i programmet fylder *"mine børn med heavy metal, nøgne mande bagdele hvor Jonas skal have sin egen røv i hovedet, SM latex outfit og utallige bandeord i onkel rejse sang."* Klager mener tillige, at der er tale om at *"overskride grænsen så som fx med nøgenhed eller SM udklædning som hører til i et 100% voksen univers"*. Klager påpeger, at børn bliver inspireret af de mindste detaljer, og derfor finder han indholdet upassende og forventer en undskyldning fra DR.

Grundlæggende er det en følge af DR's etiske retningslinjer, at DR tilrettelægger børneprogrammer, som DR ønsker det. Det ligger i, at redigeringsretten befinder sig hos mediet. Denne ret kan støde på andre etiske hensyn, som DR har pålagt sig selv. DR har i sine etiske retningslinjer et kapitel (10), der drejer sig om børn og unge. Herunder er det også et selvstændigt afsnit om børn som seere, lyttere og brugere.

Det er LSR's vurdering, at DR meget grundigt redegør i sit svar for DR's overordnede intentioner, tanker og overvejelser bag karakteren Onkel Reje. Derimod går DR i svaret ikke ind i et konkret svar på de elementer af Onkel Rejes tryllesnummer og sangnummer, som Klager fremdrager. Svaret fra DR er derfor kun delvist tilfredsstillende.

Klagers påstand er, at Onkel Rejes optræden i MGP er indhold af seksuel karakter. Det er LSR vurdering, at der intet er i Onkel Reje-karakterens optræden i MGP 2024, der er pornografisk eller har seksuel karakter. Onkel Reje gennemfører et cirkusnummer med medværten Jonas, hvor et kendt trick med at *"oversave en dame"* her bliver udført med nogle - påståede - skarpe plader. Værten bliver bedt om – inden i kassen – at tage sine bukser af, og trickets klimaks indtræder, da Onkel Reje kan vise en (kunstig) bagdel, som er *"skåret af"*. Dette er ikke pornografisk indhold. Det er en form for trylletrick, hvor der her sker en *"oversavning"* af en bagdel. Onkel Reje gennemfører et Heavy Metal-musiknummer iført kostume i sort læderlignende materiale, kappe med høj krave og bukser, men heller ikke det kan karakteriseres som pornografisk eller at have karakter af en seksualiseret påklædning. LSR lægger til grund, at der er tale om et karikeret kostume, der er en del af en musikoptræden i et farverigt musikunivers. Figuren Onkel Reje fremsætter ikke ekstreme ytringer hverken i forbindelse med tryllesnummeret eller musiknummeret, der er i strid med DR's etik. Det at benytte bandeord, er ikke en overtrædelse af DR's etiske retningslinjer for indhold til børn.

Onkel Reje er, som MB også påpeger i sit svar til Klager, *"kontroversiel"* og ikke lavet til voksne. Karakteren er ifølge DR skabt til børn og Onkel Reje *"ser og oplever verden ud fra børns perspektiv"*. MB påpeger, at *"Han prutter, gider ikke gå i bad og finder på skøre påfund og hans komik er fræk og meget lig den humor som børnene i vores målgruppe dyrker"*. DR skriver, at karakteren Onkel Reje udspringer fra et absurd univers, og at det er noget, børnene er klar over. Der er tale om en komisk overdrivelse i et børneunivers. Det fremgår, at Onkel Reje er en voksenfigur, som i en sketch beder den anden vært tage

bukserne af, og der fremtrylles en attrapbagdel. Det er ikke LSR vurdering, at der er tale om seksualiseret indhold uegnet for børn. Der findes ikke retningslinjer om, at børneindhold ikke må rumme referencer til nøgenhed, bagdele m.m. Hvis DR ikke kunne vise et trylletrick med en oversavet vært og dennes bagdel. ville det begrænse DR's redaktionelle frihed og ytringsfrihed. Set i sammenhængen får Klager ikke medhold i, at der er indhold, der overskrider DR's etiske retningslinjer. Universet omkring Ramasjang er karakteriseret ved tydeligt overdrevne og fortegnede karakterer med afsæt i et fiktivt og karikeret univers. Klager har ikke dokumenteret sin påstand om, at karakterens adfærd i programmet 'MGP 2024' skulle kunne have negativ betydning for børns adfærd. Det er alene, som det fremstår i anken, en holdning, som Klager fremsætter.

Der er ingen punkter, som Klager fremdrager, som strider mod DR's etiske retningslinjer. I forlængelse heraf er der ikke dokumenterede seksuelle hentydninger i det påklagede indslag. Klager får derfor ikke medhold i substansen i sin klage. Klager har dog ret i, at DR's svar kun delvist forholder sig til kritikken af 'Onkel Reje', og at DR burde have svaret på de konkrete eksempler, som Klager betoner i sin klage og anke af DR's svar.

Konklusion og sammenfatning

En seer klagede over karakteren Onkel Rejes optræden som vært i programmet 'MGP 2024'. Klager finder Onkel Rejes optræden upassende og indholdet uegnet for børn. LSR giver ikke Klager medhold i kritikken, og LSR finder ikke de forhold, Klager peger på, i strid med DR's etiske retningslinjer for børneindhold. Det er LSR's vurdering, at der ikke i Onkel Reje-karakterens optræden i MGP 2024 er pornografisk eller seksuelt indhold, som dermed ville stride mod DR's etik. Onkel Reje er ikke målrettet voksne, men skabt til børn. I programmet opfører Onkel Reje et trylletrick, hvor den anden voksne medvært bliver bedt om at afføre sig sine bukser (skjult i en boks), og bagefter skal det se ud som om, at værten har fået skåret sin bagdel af. En variant over trylletricket med "den oversavede dame". LSR vurderer ikke at omtale af en værts nøgenhed eller bagdel er i strid med DR's etik. Ligeledes afvises Klagers påstand om, at der i Onkel Rejes Heavy Metal-optræden skulle være forhold, der er i strid med DR's etik om børneindhold. Det er ikke en overtrædelse af DR's etik, at Onkel Reje bærer ligesom LSR ikke finder belæg for, at Onkel Reje er iført tøj, som har pornografisk eller seksualiseret karakter. LSR lægger til grund, at DR selv påpeger, at karakteren udspringer af et komisk og absurd univers, som målgruppen kender. Klagers ønske om at DR undskylder eller ændrer indholdet afvises. Klager får ikke medhold.

Jesper Termansen, den 20. marts 2024